

strada lex

Activering van het boek online Identificatiecode

Indien u abonnee bent van Strada lex **www.stradalex.com**, Strada lex Luxembourg **www.stradalex.lu** of Strada lex Europe **www.stradalex.eu** kunt u gratis, met behulp van bovenstaande identificatiecode, toegang krijgen tot de elektronische versie van voorliggend boek*.

Mocht u moeilijkheden ondervinden bij het activeren gelieve dan contact op te nemen met onze helpdesk: **tel. : +32(0)2 548 07 20 • fax : +32(0)2 548 07 22 • info@stradalex.com**. U dient een aankoopbewijs van het boek voor te kunnen leggen.

De identificatiecode kan slechts éénmaal door één enkele gebruiker, geïdentificeerd als abonnee van Strada lex, geactiveerd worden. Eenmaal geactiveerd, kan het boek geraadpleegd worden binnen de modaliteiten van uw abonnement op Strada lex.

U bent nog geen abonnee op één van onze databanken en u wenst hierover meer informatie te ontvangen of een presentatie van één van onze vertegenwoordigers? Neem dan snel contact op via het e-mailadres info@stradalex.com.

*Onder voorbehoud van beschikbaarheid in één van de vermelde databanken. Ga naar www.larcier.com om na te gaan in welke databank(en) deze monografie toegankelijk is.

SCHULDEISER EN BEHOORLIJK INSOLVENTIEBESTUUR

Schuldeiser en behoorlijk insolventiebestuur

Een rechtsvergelijkende en
rechtseconomische analyse
van schuldeiserscontrole over
het bestuur van financieel
noodlijdende ondernemingen

Frederik DE LEO

INTERSENTIA

Antwerpen – Gent – Cambridge

Schuldeiser en behoorlijk insolventiebestuur. Een rechtsvergelijkende en rechts-economische analyse van schuldeiserscontrole over het bestuur van financieel noodlijdende ondernemingen

Frederik De Leo

© 2021 Lefebvre Sarrut Belgium NV
Hoogstraat 139/6 – 1000 Brussel

ISBN 978-94-000-1352-0

D/2021/7849/50

NUR 827

Gedrukt in de Europese Unie

Verantwoordelijke uitgever: Paul-Etienne Pimont, Lefebvre Sarrut Belgium NV

Lay-out: Crius Group, Hulshout

Omslagontwerp: Danny Juchtmans – www.dsignngraphics.be

Omslagbeeld: Umberto Boccioni, Rissa in Galleria – © Pinacoteca di Brera

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kunnen noch de auteurs noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

Dit boek is eveneens digitaal beschikbaar op www.stradalex.com en www.jurisquare.be.

“A corporate reorganization is a combination of municipal election, historical pageant, and anti-vice crusade, a graduate-school seminar, a judicial proceeding, and a series of horse trades, all rolled into one – thoroughly buttered with learning and frosted with distinguished names. Here the union of law and economics is celebrated with one of the wildest ideological orgies in intellectual history”.

T.W. Arnold, *The Folklore of Capitalism*, New Haven,
Yale University Press, 1937, 230.

VOORWOORD

Waarde lezer,

Voor u ligt de handelseditie van het doctoraal proefschrift dat het resultaat is van het doctoraatsonderzoek van de auteur aan ons Instituut voor handels- en insolventierecht aan de KU Leuven. U zult hierin ook het bewijs vinden dat de doctorstitel hem toegekend dubbel en dik is verdiend.

Frederik De Leo heeft in dit werk op een bijzonder goed gestructureerde wijze de verschillende vraagstukken van het bestuur van financieel noodlijdende ondernemingen, en met name de vraag naar de controle van de schuldeisers op dat bestuur, in kaart gebracht en grondig besproken. Die analyse beslaat niet enkel Belgisch positief recht, maar ook rechtsvergelijking met het recht van Nederland, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten, en een rechtseconomische evaluatie van de regels en praktijken. Het resultaat spreekt boekdelen, mag ik wel zeggen. Er is in het veld nauwelijks een vraagstuk te bedenken binnen het gekozen thema waarvan u in dit werk de analyse niet vindt. Frederik de Leo is erin geslaagd om ook taaie brokken in een verteerbare tekst om te zetten.

Weliswaar richten de vele aanbevelingen in het werk zich vooreerst tot wetgevers en rechters, maar dat verhindert niet dat het ook een grote waarde heeft voor eenieder die met het bestuur van noodlijdende ondernemingen en hun schuldeisers te maken krijgt. Moge het bijdragen tot een beter begrip, een betere praktijk en een verbetering van de regelgeving!

prof. Matthias E. STORME
promotor
gewoon hoogleraar KU Leuven

DANKWOORD

Met een warm gevoel kijk ik terug op de jaren die ik heb mogen doorbrengen aan De Valk, eerst als masterstudent, vervolgens als doctorandus.

Het eerste woord van dank gaat uit naar mijn promotor, prof. dr. Matthias E. Storme. Elke student kent hem als een professor met een buitengewone brede kennis en interesse, iets wat ik enkel kan beamen en waarvan ik gedurende vier jaar vanaf de eerste rij getuige heb mogen zijn. De academische vrijheid die u aan mij gaf gecombineerd met de snelheid waarmee u steeds voor mij klaarstond als ik iets vroeg, bewijzen dat u niet enkel een erudiet academicus bent, maar ook een uitmuntende *Doktorvater*. Ik had mij geen betere promotor kunnen wensen.

Ook dank ik de overige leden van mijn examencommissie. Vooreerst bedank ik em. prof. dr. Eric Dirix om de tijd te vinden om mijn voorverdediging en verdediging voor te zitten en in goede banen te leiden. Het gebeurt zelden dat een doctorandus de kans krijgt om een expert in zijn domein als voorzitter te hebben.

Een bijzondere dank gaat uit naar prof. dr. Joeri Vananroye. Zijn wetenschappelijke bijdragen en hoorcolleges waren de eerste en wellicht de grootste inspiratiebron voor dit proefschrift. Prof. Vananroye bracht me de genegenheid bij voor de rechtseconomie en liet me de bril van de “*bad man*” opzetten, een bril die ik – gelukkig of helaas, daar ben ik nog niet volledig uit – nooit meer heb afgezet. Als toenmalige promotor van mijn masterthesis heeft hij, samen met dr. Gillis Lindemans, bij mij de passie voor het insolventierecht en het schrijven aangewakkerd. Met dat laatste is hij overigens nooit gestopt: zijn geesteskind, het *Corporate Finance Lab*, was gedurende mijn doctoraatstraject steeds een platform om mijn hersenspinsels kwijt te geraken.

Ook prof. dr. Rolef de Weijs dank ik ten zeerste. Hij heeft het talent om de wanorde in het recht te identificeren, kritisch na te denken en discussies op nationaal en Europees niveau te laten losbarsten. Tijdens mijn onderzoeksverblijf aan de Universiteit van Amsterdam heb ik zijn grote betrokkenheid met studenten, zijn hoog aangeschreven leskwaliteiten – waarvoor hij overigens de prijs “Facultaire docent van het jaar 2019” heeft ontvangen – en zijn warme persoonlijkheid aan den lijve ondervonden, al zullen de aandeelhouders die bij falen moeten bloeden dat laatste mogelijk betwisten.

Dank ben ik ook verschuldigd aan prof. dr. Marieke Wyckaert. Hoewel minder prominent aanwezig als inspiratiebron in mijn onderzoek, is zij dat wel op veel andere manieren. Haar cliëntgedrevenheid, bescheidenheid, maatschappelijk engagement, en rechtlijnigheid zijn een voorbeeld voor velen. Ik ben dan ook bijzonder dankbaar om nu ook in de hoedanigheid van advocaat met haar te mogen samenwerken.

Een woord van dank gaat ook uit naar prof. dr. Melissa Vanmeenen. Zij vervoegde mijn examencommissie pas op het einde van mijn doctoraatstraject, maar haar teksten waren vaak mijn startpunt bij de bestudering van het Belgische reorganisatierecht.

I would also like to express my sincere gratitude to the professors and staff affiliated with the Commercial Law Centre who have been exceptionally helpful and welcoming during my research stay at the University of Oxford. Hilary term 2019 was a magical period – even the gowns were there – and I felt right at home.

Dan rest mij nog mijn familie, vrienden en collega's te bedanken, tegelijk ook de grootste categorie van mensen wie ik dankbaar ben. Omdat een exhaustieve opsomming onmogelijk is, beperk ik mij tot drie algemene groepen en enkele bijzondere vermeldingen.

Ten eerste is er het gezin waarin ik ben grootgebracht (mijn ouders en mijn broer, Kevin), en bij uitbreiding de familie en schoonfamilie. In belangrijke mate bepalen zij wie ik vandaag ben en hoe ik vandaag denk. Onnoemelijk veel dank daarvoor.

Ten tweede zijn er mijn vrienden en collega's. Velen van hen zijn de voorbije jaren in de meerkeuzevragen van het examen insolventierecht ettelijke keren failliet gegaan, hebben elkaar met een Ford Mustang omver gereden of hebben elkaar bedrogen, waarvoor mijn welgemeende excuses. De *partycrew* was er ten gepaste tijde voor de nodige ontspanning. Vrijdagavonden of weekenden waren regelmatig gevuld met vergaderingen of activiteiten van Rotaract Maasland, dewelke voor een hartverwarmende afleiding zorgden. Een bijzondere vermelding gaat ook uit naar Caro en Jitte, met wie ik gedurende vier jaar het vaste team insolventierecht vormde.

Ten derde en tot slot is er één persoon die wellicht meer dan mij een applaus verdient. Anneleen, dank om al acht jaar mijn lief en leed te delen en mij er steeds aan te doen herinneren dat er in het leven veel meer is dan louter recht en efficiëntie.

Frederik DE LEO

Uitgesproken op de openbare verdediging op 4 februari 2020,
in de aula Zeger Van Hee van de KU Leuven.

BEKNOPTE INHOUD

<i>Voorwoord</i>	vii
<i>Dankwoord</i>	ix
<i>Inhoud</i>	xiii
<i>Lijst van veelgebruikte wetgeving</i>	xxi
Algemene inleiding	1
DEEL 1.	
OPBOUW VAN EEN RECHTSECONOMISCH KADER	27
Hoofdstuk 1.	
Het vennootschaps- en boedelbelang als richtinggevend kompas	29
Hoofdstuk 2.	
Algemene kosten-batenanalyse van schuldeiserscontrole over het bestuur van een vennootschap/boedel	99
DEEL 2.	
HET JURIDISCH KADER INZAKE SCHULDEISERSCONTROLE GETOETST AAN HET RECHTSECONOMISCH KADER	127
Hoofdstuk 1.	
Benoeming en ontslag van bestuurders en insolventiefunctionarissen	129
Hoofdstuk 2.	
Remuneratie van bestuurders en insolventiefunctionarissen	263
Hoofdstuk 3.	
Aansprakelijkheid van bestuurders en insolventiefunctionarissen	341
Hoofdstuk 4.	
Entry- en exit-strategieën	499

Hoofdstuk 5.	
Beslissingsrechten	591
Hoofdstuk 6.	
<i>Trustee-strategie</i>	807
DEEL 3.	
ALGEMEEN BESLUIT	1033
<i>Lijst van aangehaalde literatuur</i>	1063
<i>Trefwoordenregister</i>	1131

INHOUD

<i>Voorwoord</i>	vii
<i>Dankwoord</i>	ix
<i>Beknopte inhoud</i>	xi
<i>Lijst van veelgebruikte wetgeving</i>	xxi

Algemene inleiding..... 1

1. Probleemstelling en centrale onderzoeksvraag.....	1
2. Onderzoeksmethode: <i>comparative law and economics</i>	6
2.1 Rechtseconomie.....	6
2.2 Rechtsvergelijking.....	13
3. Nadere afbakening (uitsluitingen) en plan van behandeling.....	19

DEEL 1.

OPBOUW VAN EEN RECHTSECONOMISCH KADER..... 27

Hoofdstuk 1.

Het vennootschaps- en boedelbelang als richtinggevend kompas..... 29

Afdeling 1. Inleiding..... 29

Afdeling 2. Het vennootschaps- en boedelbelang in de klassieke juridische doctrine: een kapot kompas..... 31

§ 1. Het vennootschapsbelang..... 31

§ 2. Het boedelbelang..... 40

§ 3. Tussenbesluit..... 43

Afdeling 3. De zoektocht naar het noorden in de rechtseconomische doctrine.. 43

§ 1. Relevantie van (rechts)economische theorieën van de onderneming..... 49

A. Definiëring van het vennootschapsbelang..... 49

1. Transactiekostentheorie..... 49

2. Contracttheorie..... 50

3. Eigendomstheorie..... 51

B. “Afdwinging” van het vennootschapsbelang..... 55

1. Agent-principaaltheorie..... 55

2. De *Law & Finance*-beweging..... 66

C. Kritiek..... 72

§ 2. Relevantie van (rechts)economische theorieën van insolventie-procedures.	75
A. Definiëring en “afdwinging” van het boedelbelang	75
B. Kritiek.	82
1. Donald KOROBKIN – Ruim contract	82
2. Elisabeth WARREN – Complexe wanorde	85
3. Lynn LOPUCKI – Teamproductie	86
4. Vanessa FINCH – Expliciete waarden.	88
Afdeling 4. Een normatieve en positieve rechtseconomische benadering	89
Afdeling 5. Besluit	97

Hoofdstuk 2.

Algemene kosten-batenanalyse van schuldeiserscontrole over het bestuur van een vennootschap/boedel	99

Afdeling 1. Inleiding	99
Afdeling 2. Algemene kosten-batenanalyse inzake schuldeiserscontrole over het bestuur van ondernemingen in financiële moeilijkheden	100
§ 1. Kosten van schuldeiserscontrole: verhoogde principaalkosten ...	100
A. Verhoogde principaal-competentiekosten	100
B. Verhoogde principaal-conflictkosten	102
§ 2. Baten van schuldeiserscontrole: verlaagde agentkosten	105
A. Verlaagde agent-competentiekosten	106
B. Verlaagde agent-conflictkosten	112
Afdeling 3. Gewikt en gewogen.	114
Afdeling 4. Besluit	123

DEEL 2.

HET JURIDISCH KADER INZAKE SCHULDEISERSCONTROLE GETOETST AAN HET RECHTSECONOMISCH KADER.	127

Hoofdstuk 1.

Benoeming en ontslag van bestuurders en insolventiefunctionarissen.	129

Afdeling 1. Inleiding	129
Afdeling 2. In een reorganisatieprocedure	131
§ 1. Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief.	131
A. België	131
B. Nederland	147
1. Surseance van betaling.	147
2. WHOA	152
C. Verenigd Koninkrijk	157
1. <i>Administration</i>	158
2. <i>Company voluntary arrangement</i>	164

3.	<i>Schemes of arrangement en restructuring plans</i>	166
4.	Zelfstandig moratorium	168
D.	Verenigde Staten	169
§ 2.	Rechtseconomische analyse	174
A.	Typologie: schuldenaarsvriendelijk (schuldenaar-in-bezit) vs. schuldeisersvriendelijk (<i>trustee</i>)	174
B.	Kosten-batenanalyse	179
1.	Algemeen: keuze van model	179
a)	Conflictkosten	179
b)	Competentiekosten	193
2.	Verfijning: benoeming van een herstructureringsdes- kundige	196
Afdeling 3.	In een faillissementsprocedure	213
§ 1.	Benoeming	213
A.	Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	213
1.	België	213
2.	Nederland	219
3.	Verenigd Koninkrijk	225
4.	Verenigde Staten	230
B.	Rechtseconomische evaluatie	238
§ 2.	Vervanging	245
A.	Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	245
1.	België	245
2.	Rechtsvergelijkend perspectief	249
B.	Rechtseconomische evaluatie	255
Afdeling 4.	Besluit	258
 Hoofdstuk 2.		
Remuneratie van bestuurders en insolventiefunctionarissen		
263		
Afdeling 1.	Inleiding	263
Afdeling 2.	Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	264
§ 1.	België	264
§ 2.	Rechtsvergelijkend perspectief	274
A.	Nederland	274
B.	Verenigd Koninkrijk	282
C.	Verenigde Staten	288
Afdeling 3.	Rechtseconomische analyse	292
§ 1.	Faillissementsboedels met voldoende liquide activa	292
A.	Typologie	292
B.	Kosten-batenanalyse	293
§ 2.	Lege faillissementsboedels	299
A.	Typologie	299

B. Kosten-batenanalyse	307
§ 3. Reorganisatieprocedures	326
Afdeling 4. Besluit	334

Hoofdstuk 3.

Aansprakelijkheid van bestuurders en insolventiefunctionarissen	341

Afdeling 1. Inleiding	341

Afdeling 2. Aansprakelijkheid van de bestuurder (als agent)	347

§ 1. Aansprakelijkheid wegens bestuursfouten en schending van de statuten of het WVV	352
§ 2. Aansprakelijkheid wegens schending van de algemene zorgvuldigheidsnorm	369
§ 3. Bijzondere faillissementsaansprakelijkheden in Boek XX WER ..	385
A. Aansprakelijkheid wegens kennelijk grove fout die heeft bijgedragen tot het faillissement (art. XX.225 WER)	386
B. Objectieve aansprakelijkheid wegens onbetaalde socialezekerheidsbijdragen (art. XX.226 WER)	397
C. Aansprakelijkheid wegens <i>wrongful trading</i> (art. XX.227 WER)	400
§ 4. De Belgische <i>cap</i> : een cijfermatige aansprakelijkheidsbeperking. . .	405

Afdeling 3. Aansprakelijkheid van de insolventiefunctionaris (als agent) . . .	412

§ 1. Immunititeiten	414
A. Quasi-immuniteit van de uitvoeringsagent en (algemene) afgeleide immunititeiten	414
B. Bijzonder geval van afgeleide immuniteit: rechtelijke machtiging of bevel	425
§ 2. Aansprakelijkheidsnorm	431
A. Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	431
1. België.	431
2. Rechtsvergelijkend perspectief	434
B. Rechtseconomische analyse	443
§ 3. <i>Ius agendi</i>	445
A. Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	445
1. België.	445
2. Rechtsvergelijkend perspectief	463
B. Rechtseconomische evaluatie	474
Afdeling 4. Besluit	494

Hoofdstuk 4.

Entry- en exit-strategieën	499

Afdeling 1. Inleiding	499

Afdeling 2. <i>Entry</i> -strategieën	507

§ 1. Contractueel	507
§ 2. Regulatorisch	509
A. Faciliteren van de <i>entry</i>	509
1. Prospectusplicht	517
2. Informatienota	522
B. Beperken van de <i>entry</i>	523
Afdeling 3. <i>Exit</i> -strategieën	525
§ 1. De opschorting begrenst de <i>exit</i> -strategie	525
A. Bij reorganisatieprocedures	525
1. België	525
2. Rechtsvergelijkend perspectief	533
3. Voorstellen <i>de lege ferenda</i>	546
B. Bij faillissementsprocedures	551
§ 2. Wat met <i>covenants</i> ?	557
A. Soorten <i>covenants</i>	557
B. Sanctiemechanismen	562
1. Soorten	562
2. Beperkingen	572
§ 3. <i>Claims trading</i>	583
Afdeling 4. Besluit	589
Hoofdstuk 5.	
Beslissingsrechten	591
Afdeling 1. Inleiding	591
Afdeling 2. In een reorganisatieprocedure	592
§ 1. Initiatiefrecht voor een verzoek om een reorganisatieprocedure	592
A. Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	592
B. Rechtseconomische analyse	596
§ 2. Redactie van het plan	617
A. Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	617
B. Rechtseconomische analyse	623
§ 3. Beoordeling van het plan	634
A. Het stemmen	634
1. Wijze van stemuitbrenging	634
2. Een geïnformeerde stem	639
a) Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	639
b) Rechtseconomische evaluatie	649
3. Stemgerechtigden	653
a) Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	653
b) Rechtseconomische evaluatie	656
4. Klassenindeling	673
a) Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	673

b)	Rechtseconomische evaluatie	679
B.	Vereisten voor het aannemen van een akkoord.	691
1.	Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	691
2.	Rechtseconomische evaluatie	696
§ 4.	Schuldeiserscomités als strategie voor de verlaging van principi- paalkosten	704
A.	Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	704
1.	Afwezig naar Belgisch recht	704
2.	Rechtsvergelijkend perspectief	705
a)	Oprichting	706
b)	Samenstelling.	708
c)	Taken.	711
B.	Rechtseconomische evaluatie	715
Afdeling 3.	In een faillissementsprocedure	721
§ 1	Initiatiefrecht voor een verzoek om een faillissementsprocedure	721
A.	Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	721
1.	België.	721
2.	Rechtsvergelijkend perspectief	725
B.	Rechtseconomische evaluatie	731
§ 2.	Vergadering van schuldeisers.	750
A.	Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	750
1.	België en Nederland	750
2.	Verenigd Koninkrijk.	762
3.	Verenigde Staten	765
B.	Rechtseconomische evaluatie	768
§ 3.	Schuldeiserscomités als strategie voor de verlaging van principi- paalkosten	771
A.	Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	771
1.	Afwezig naar Belgisch recht	771
2.	Rechtsvergelijkend perspectief	771
a)	Oprichting	772
b)	Samenstelling.	779
c)	Taken.	783
i.	Adviserende taak	783
ii.	Toezichthoudende taak.	786
B.	Rechtseconomische evaluatie	787
Afdeling 4.	Besluit	796
 Hoofdstuk 6.		
Trustee-strategie		807
 Afdeling 1. In een reorganisatieprocedure. 807		
§ 1.	Inleiding	807
§ 2.	Homologatie van het reorganisatieplan: noodzaak en tijdstip.	810

A.	Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	810
B.	Rechtseconomische evaluatie	814
§ 3.	Algemene weigeringsgronden	821
A.	Het stemproces is niet correct verlopen of het reorganisa- tieplan werd niet (correct) goedgekeurd.	822
1.	Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	822
2.	Rechtseconomische evaluatie	829
B.	Het plan is onhaalbaar (<i>feasibility-test</i>)	834
1.	Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	834
2.	Rechtseconomische evaluatie	838
C.	Het plan is niet in het belang van elke tegenstemmende schuldeiser (<i>best interest of creditors-test</i>)	841
1.	Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	841
2.	Rechtseconomische evaluatie	848
D.	DIP-financiering is niet noodzakelijk of in het belang van de gezamenlijke schuldeisers	858
1.	Algemene beschouwingen over DIP-financiering	858
2.	Nieuwe financiering	863
3.	Intermezzo: wat met tussentijdse financiering?	868
a)	Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	872
b)	Rechtseconomische evaluatie	880
E.	<i>Catch-all</i> : bevoegdheidsafwendings (i.h.b. wetovertreding en oneerlijke behandeling van schuldeisers)	883
1.	Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	883
2.	Rechtseconomische evaluatie	892
§ 4.	Bijkomende waarborgen bij <i>cram down</i> van tegenstemmende klassen	893
A.	Bij kmo's: instemming van de schuldenaar	896
B.	Benoeming herstructureringsdeskundige	897
C.	Instemming van een specifieke klasse	898
D.	<i>Fairness-test</i>	901
1.	Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	901
2.	Rechtseconomische evaluatie	909
E.	<i>Absolute en relative priority rule</i>	924
1.	Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	924
2.	Rechtseconomische evaluatie	937
a)	<i>Absolute priority rule</i> geniet principieel de voorkeur	939
b)	Relativering van de <i>absolute priority rule</i>	946
i.	De dubbele waterval bij de waardering van het onderpand van gecureerde schuldeisers	946
ii.	Schuldeisers of aandeelhouders die noodza- kelijk zijn voor de continuïteit van de onder- neming	957

iii. Wat met de (Belgische en Nederlandse) 20%-regel?	962
§ 5. Rechtsmiddelen tegen homologatiebeslissing	968
A. Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	968
B. Rechtseconomische evaluatie	973
Afdeling 2. In een faillissementsprocedure	976
§ 1. Identiteit van de rechter en de rechter-commissaris	977
A. Beroepsrechters of lekenrechters?	977
1. Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	977
2. Rechtseconomische evaluatie	982
B. Het institutioneel kader van <i>trustees</i> : prikkels en corruptie ..	990
1. Rechters in ondernemingszaken	990
2. Rechters-commissarissen	993
§ 2. Rol van de rechter en de rechter-commissaris	998
A. Stand van zaken in rechtsvergelijkend perspectief	998
1. Algemene taakomschrijving van de rechter en de rechter-commissaris	998
2. Stapsgewijze taakomschrijving van de rechter-com- missaris	1002
B. Rechtseconomische evaluatie	1015
Afdeling 3. Besluit	1026
 DEEL 3.	
ALGEMEEN BESLUIT	1033
 <i>Lijst van aangehaalde literatuur</i>	1063
<i>Trefwoordenregister</i>	1131

LIJST VAN VEELGEBRUIKTE WETGEVING

11 USC	<i>Bankruptcy Code</i> (Verenigde Staten)
BW	Burgerlijk Wetboek
CA 2006	<i>Companies Act 2006</i> (Verenigd Koninkrijk)
CFR	<i>Code of Federal Regulations</i> (Verenigde Staten)
Faill.W.	Faillissementswet (oud)
FRBP	Federal Rules of Bankruptcy Procedure (Verenigde Staten)
Fw	Faillissementswet (Nederland)
IA 1986	<i>Insolvency Act 1986</i> (Verenigd Koninkrijk)
IR 2016	<i>Insolvency Rules 2016</i> (Verenigd Koninkrijk)
NBW	Burgerlijk Wetboek (Nederland)
USC	<i>Code of Laws of the United States of America</i> (Verenigde Staten)
WCO	Wet op de Continuïteit van de Onderneming (oud)
WER	Wetboek van Economisch Recht
WHOA	Wet Homologatie Onderhands Akkoord (Nederland)
WVV	Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen

